

ISSN: 2636-848X

DOI: 10.46385/tsbd.1245915

**Türk Spor Bilimleri
Dergisi**
Türk Spor Bil Derg

Cilt 6, Sayı 1
Mart 2023, 21-29

**The Journal of Turkish
Sport Sciences**
J Turk Sport Sci

Volume 6, Issue 1
March 2023, 21-29

 Ali ERDOĞAN¹

 Bah YILDIRIM²

¹Karamanoğlu Mehmetbey
Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi

²Selçuk Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Sorumlu Yazar: B. Yıldırım
e-mail: balyildirim@kmu.edu.tr

Geliş Tarihi: 01.02.2023

Kabul Tarihi: 19.03.2023

ORJİNAL ARAŞTIRMA
ORIGINAL RESEARCH

Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerinin Belirlenmesi: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Örneği

Özet

Bu araştırmada spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin farklı demografik özelliklere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma yöntemi olarak ilişkisel tarama modeli esas alınmıştır. Araştırmanın evrenini Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem ise Spor Bilimleri Fakültesinde okuyan 358 (192 kız ve 166 erkek) öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrenciler kolayda örnekleme yöntemi yoluyla seçilmiştir. Çalışmanın verileri Kişisel Bilgi Formu ve Korkut Owen ve Bugay (2014)'ün İletişim Becerileri Ölçeği kullanılarak çevrimiçi ortamda toplanmıştır. Araştırmada veri toplama araçları ile elde edilen verilerin analizinde SPSS 22 paket programı aracılığıyla t Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre iletişim becerileri ölçeğinden almış oldukları puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu ve kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre iletişim beceri düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Spor yapma durumu, öğrenim gördükleri bölüm ve sınıf düzeylerine göre ise iletişim becerileri düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Araştırma bulguları Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamaların artırılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Ahtar Kelimeler: İletişim, iletişim becerileri, spor bilimleri fakültesi öğrencileri

Determination of Communication Skill Levels of University Students: The Example of Karamanoglu Mehmetbey University Faculty of Sports Sciences

Abstract

In this research, it was aimed to examine the communication skill levels of students studying at higher education institutions providing sports education according to different demographic characteristics. The relational screening model was taken as the basis of the research method. The students of Karamanoglu Mehmetbey University Faculty of Sports Sciences constitute the universe of the research. The sample consists of 358 (192 girls and 166 boys) students studying at the Faculty of Sports Sciences. The students participating in the research were selected by easy sampling method. The data of the study were collected online using the Personal Information Form and Korkut Owen and Bugay (2014)'s Communication Skills Scale. In the analysis of the data obtained with the data collection tools in the research, t-Test and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) were used through the SPSS 22 package program. It was observed that there was a significant difference between the mean scores of the Faculty of Sport Sciences students according to the gender variable, and the communication skill levels of female students were higher than male students. No significant difference was found between the levels of communication skills according to the status of doing sports, the department they studied and the grade level. The research findings reveal the necessity of increasing the practices aimed at improving the communication skills of students of the Faculty of Sports Sciences of Karamanoglu Mehmetbey University.

Keywords: Communication, communication skills, students of faculty of sport sciences

GİRİŞ

Gelişen ve değişen dünya düzenine paralel olarak oluşan modern yaşamın ortaya çıkardığı fiziksel, psikolojik, maddi ve manevi eksikliğin giderilmesi amacıyla insanoğlu sosyalleşme ihtiyacı duymaktadır. Bu nedenle en büyük sosyal varlık olan insanın toplumsal yaşamda ihtiyaç duyduğu en önemli unsur şüphesiz iletişimdir. İletişim, insanların toplumda sosyal olarak yer alabilmeleri ve bireyin yaşamında doyum sağlaması açısından en önemli araçtır (Koçyiğit vd., 2018).

İnsan hayatında olmazsa olmaz bir yer teşkil eden iletişim kavramının farklı tanımları yapılmıştır. Bu tanımlardan ilkinin Aristo tarafından Milattan Önce 5 ve 4 yy. yapıldığı belirtilmektedir. Aristo iletişimi bir kişinin, konuşma ifadesiyle karşısındaki kişiyi istediği yönde etkileyebilme ve ikna edici olma yeteneği ve sanatı olarak ifade etmiştir (Tevrüz, 1997). Tarihsel gelişim süreci içerisinde ise iletişimin geçmişten günümüze ilk kullanım şekline göre çok daha çeşitli özelliklere sahip olduğu ifade edilebilir. Öyle ki iletişimin hayatın her anında olması ve yaygın olarak kullanılması birçok disiplinin iletişime ilgilenmesini sağlamıştır. Bu kapsamda birçok alanın konusu olması iletişime yönelik tek bir tanım verilmesini zorlaştırmaktadır. Haykin ve Moher (2009/2015) basit anlamda iletişimi “bir noktadan diğerine bilgi iletimi” şeklinde açıklarken; Kaya (2020) iletişimi, kişilerarası iletişimi duygu, düşünce, bilgi ve tutumların kaynak ile alıcı arasındaki etkileşim aracılığıyla bir kişiden diğerine iletişim süreci içerisindeki kanallar aracılığıyla anlamlarında hemfikir olunmuş simgeler yoluyla aktarma süreci olarak tanımlamıştır. İletişim süreci, içerisinde kaynak, ileti, kanal ve alıcıyı barındıran bir yapıdır. Bu yapıda kaynak iletişim sürecini başlatan tarafı, ileti verilmek istenen mesajı, kanal kaynağın iletiyi gönderdiği araç-gereç ya da yöntemi, alıcı ise mesajın iletildiği hedefi ifade etmektedir (Yıldırım vd., 2021).

İnsanoğlu var olduğu günden günümüze kadar yaşamını devam ettirebilmek için farklı kişiler ve doğanın kendisiyle sürekli etkileşim içindedir. Belirli bir sosyo-kültürel ortamda yaşayan, aynı anda hem düşünebilen hem de konuşabilen bir varlık olan insanın her talebi tek başına karşılaması mümkün değildir. Bu sebeple insanın farklı bireyler ile iletişim kurması zorunluluk olmaktadır. Öncelikli olarak ailede başlayan bu süreç, bireyin aile dışındaki hayatı tanınmasıyla daha da gelişir. İletişimi zaruri kılan bir diğer sebep ise düşünme yeteneğine sahip insanın başkalarını anlama ve kendini anlatma ihtiyacıdır (Işık, 2018).

İletişim kişisel ve toplumsal bir süreç olmasının yanında iki kişi arasındaki psikososyal ilişkiyi de ifade eder (Cüceloğlu, 2011). Bu kapsamda bireyler ikili ilişkilerinde etkili iletişim becerilerine ihtiyaç duymaktadır. İletişim sürecinin esnasında oluşan iletişim becerileri, bireyin kendini ifade ettiği kişinin hislerinin anlayabilme fırsatı sağlamaktadır. Ayrıca karşı tarafın mesajlarının yansıtılmasında önem arz etmektedir (Thamhain, 1992). Farklı bireylerin olumlu reaksiyon göstermesine neden olacak ve negatif reaksiyonları engelleyecek özellikleri barındırmak insanoğlu için önemlidir. Bireyler farklı kişiler ile iletişimi mümkün kılacak sosyal yönden değerlendirildiğinde kabul edilebilir davranış biçimlerine sahip olmak isterler. Bu davranış biçimleri insan ömrü içerisinde iletişim becerisi olarak ifade edilmektedir. İletişim becerileri insan yaşamında olmazsa olmaz bir kavram ve önemli roller içermektedir. İletişim becerileri farklı insanlar ile iletişim kurmamızı kolaylaştıran ve bu becerilere sahip olmak kişilerarası işlevlerinin önemini daha da artırmaktadır (Erözkan, 2005).

Kişiler sosyal yaşamda ve iletişimin kendisinde büyük rol oynayan farklı düzeyde iletişim becerilerine sahip olabilir. İletişim becerilerinin kendine özgü değerlendirilen ana unsurları; sözlü iletişim, düşünce, aktif dinleme, sözlü olmayan iletişim ve yazılı iletişim becerileridir. Örneğin sözlü iletişimde kelimenin doğru kullanımı, tarafların kelime dağarcığının genişliği, kelimelerin kullanım uygunluğu ve istikrarlı bir şekilde kullanılması, kelimeler ifade edilirken anlam bütünlüğüne dikkat edilmesi, doğru kelime öbeklerinin tespit edilmesi tarafların iyi bir iletişim becerisine sahip olduklarını gösterir. Bu beceriler bireysel olarak farklılık göstermektedir. Bazı insanlar kendilerini sözlü beceriler aracılığıyla ifade etmeyi tercih ederken, bazıları yazılı iletişim yoluyla diğer bireylerle etkileşime girer. Bütün bunlarının yanında, iletilmek istenilen mesajın, karşıya iletim anında bir iletişim aracından faydalanılmak istenilmesi durumunda ise faydalanılacak olan iletişim aracının doğru tercih edilmesi, iletilen bilginin genel yapısı ve iletinin kodlanması iletişim aracına uygun bir şekilde yapılması iletişim için dikkat edilmesi gereken hususlardandır (Gürgen, 1997).

Sosyal ilişkilerin yoğun olduğu meslek ve alanlarda iletişim becerilerine olan ihtiyaç daha fazladır. İnsanların birçok duyusuna aynı anda hitap eden ve koordineli öğrenmeyi sağlayan spor ortamları etkili iletişime ihtiyaç duyulan başlıca alanlardandır (Tepeköylü, Soytürk ve Çamlıyer, 2009; Koçyiğit vd., 2018). Günümüzde sportif faaliyetler sporcu, yönetici, taraftar, spor kulübü gibi birçok objeyi içinde barındıran ve milyonlarca kişiyi etkileyen bir konumdadır. Bu yoğun etkileşimi sürdürmek ve kaliteli bir süreç oluşturmak adına sportif faaliyetlere ilişkin meslek grubundakilerin etkili iletişim becerileri sergilemeleri gerekmektedir. Ayrıca etkili bir iletişim sürecinin sporcunun bireysel performansına, güdülenmesine ve sosyal olarak olumlu bir yaşam sürmesine etki ettiği belirtilmektedir (Mutlu vd., 2019). Buna paralel olarak sportif faaliyetlere yönelik çalışan antrenörlerin, beden eğitimi öğretmenlerinin, spor uzmanlarının ve spor yöneticilerinin güçlü iletişim becerilerine sahip olmaları gerekmektedir. Öyle ki sportif performansların artması ve spor organizasyonlarının en verimli şekilde gerçekleşmesi büyük ölçüde sporun içerisinde yer alan objeler arasındaki iletişimin niteliğine bağlıdır.

Araştırmanın Amacı

Alanyazın incelendiğinde konuyla ilgili farklı çalışmalar yapıldığı görülmektedir (Koçyiğit, 2016; Çiçek, 2018; Tepeköylü Öztürk ve Soytürk, 2019; Uğur ve Çolakoğlu, 2019; Seçkin Ağırbaş vd., 2020). Bu çalışmalarda beden eğitimi öğretmenlerinin ya da antrenörlerin iletişim becerilerinin sporcu algılarına etkisi (Tepeköylü Öztürk ve Soytürk, 2019), spor yapan ve yapmayan yetişkin bireylerin iletişim becerilerinin karşılaştırılması (Çiçek, 2018), antrenörlerin öz yeterlilikleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişki (Seçkin Ağırbaş vd., 2020), spor yöneticilerinin iletişim beceri düzeylerinin, iş görenlerinin iş motivasyonları üzerindeki etkileri (Boz vd., 2021), Spor Genel Müdürlüğü ve Bağımsız Spor Federasyonlarında görev yapan yöneticilerin yönetim tarzları ile bu kurumlarda ortaya çıkan informal iletişim kanalları arasındaki ilişki (Şahan ve Şirin, 2022), beden eğitimi öğretmenlerinin liderlik davranışlarının iletişim becerileri ile ilişkisi (Uğur ve Çolakoğlu, 2019) değerlendirilmeye çalışılmıştır. Tüm bu çalışmalar değerlendirildiğinde spor bilimleri alanına hizmet edecek öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin belirlenmesine yönelik geniş bir bakış açısı sunmak hedeflenmektedir. Bu yönüyle mevcut çalışmanın spor bilimleri alanına önemli katkılar sağlayacağı öngörülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma kapsamında genel tarama modellerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Betimsel yöntem durumlar arası ilişkilerin ortaya koymayı amaçlamaktadır (Vanderstoep ve Johnston, 2009).

Araştırma Grubu/Örnekleme

Araştırmanın çalışma grubunun evrenini Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 905 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise 358 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrenciler kolayda örnekleme yöntemi yoluyla seçilmiştir. Bu yöntem araştırmacılara örnekleme grubuna kolay bir şekilde ulaşma imkanı sağlayarak verilerin toplanmasını ifade eder (Büyüköztürk ve ark., 2018).

Öğrencilere ait demografik bilgilere bakıldığında; katılımcıların %46,4'ü erkek öğrencilerden (166), %53,6'sı kız öğrencilerden (192) oluşmaktadır. Katılımcıların %18,4'ü birinci sınıf, %19,3'ü ikinci sınıf, %50'si üçüncü sınıf ve %12,3'ü dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Bölüm olarak ise katılımcıların %30,7'si Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü (110), %24'ü Antrenörlük Eğitimi Bölümü (86) ve %45,2'si Spor Yöneticiliği Bölümü'nde (162) öğrenim görmektedir. Spor yapma değişkenine göre katılımcıların %53'ü spor yaptığını %47'si spor yapmadığını belirtmişlerdir (Tablo 1).

Tablo 1. Katılımcılara Ait Demografik Özellikler

Değişken	n	%
Cinsiyet		
Erkek	166	46,4
Kadın	192	53,6
Toplam	358	100,0
Sınıf		
1.Sınıf	66	18,4
2.Sınıf	69	19,3
3.Sınıf	179	50,0
4.Sınıf	44	12,3
Toplam	358	100,0
Spor Yapma Durumu		
Evet	190	53,0
Hayır	168	47,0
Toplam	358	100,0
Bölüm		
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	110	30,7
Antrenörlük Eğitimi	86	24
Spor Yöneticiliği	162	45,2
Toplam	358	100,0

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu

Katılımcıların demografik bilgilerini belirleyebilmek için araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda katılımcıların yaşı, cinsiyeti, sınıfı, spor yapma durumu, spor türü gibi sorular yer almaktadır.

İletişim Becerileri Ölçeği

İletişim Becerileri Ölçeği 2014 yılında Korkut Owen ve Bugay tarafından geliştirilen ölçek 25 madde ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek beşli likert derecelendirmeye göre oluşturulmuştur. Ölçek için tespit edilen Cronbach Alfa değeri 0,88 olarak tespit edilmiştir. İBÖ için uygulanan Doğrulamalı Faktör Analizi sonucu elde edilen uyum iyiliği değerlerinin de kabul edilebilir aralıkta olduğu ifade edilmiştir. İletişim becerileri ölçeğinden elde edilecek düşük puan ortalaması katılımcıların iletişim beceri düzeylerinin düşük olduğu şeklinde yorumlanabilirken, ölçekten elde edilecek yüksek puan ortalaması katılımcıların yüksek iletişim becerilerine sahip olduğu şeklinde yorumlanabilir. Gerçekleştirilen bu çalışma için ise elde edilen Cronbach Alfa değeri 0,92 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Çevrimiçi olarak hazırlanan anket formunun sosyal medya platformu (WhatsApp) üzerinden katılımcılar ile paylaşımı yapılarak veri toplama işlemi gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada veri toplama araçları ile elde edilen bilgilerin analizi SPSS for Windows paket programı kullanılarak bilgisayar ortamında gerçekleştirilmiştir. İlk olarak kayıp ya da eksik veri analizi gerçekleştirilmiş ve kayıp ya da eksik veriye rastlanmamıştır. Daha sonra çok değişkenli uç değer olup olmadığı, Leverage uzaklık değerleri kontrol edilmiş ve uç değerlerin olmadığı tespit edilmiştir. İletişim becerileri ölçeğinin analiz işlemleri için aritmetik ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık değerlerini içeren betimsel analizler kontrol edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 2. Katılımcıların Ölçek Alt Boyutlarından Aldığı Puanlarının Çarpıklık-Basıklık ve Kolmogrov Smirnov Testi Anlamlılık Düzeyi Sonuçları

Ölçek	Alt Boyutlar	n	Çarpıklık	Basıklık
İletişim Becerileri Ölçeği	İletişim İlkeleri ve Temel Becerileri	358	-,479	,1,083
	Kendini İfade Etme	358	-,626	,926
	Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim	358	-,643	,958
	İletişim Kurmaya İsteklilik	358	-,826	,1,456

Tablo 2’de Çarpıklık ve basıklık değerleri değerlendirildiğinde, iletişim becerileri ölçeği alt boyut puanlarının +1.5 -1.5 aralığında yer aldığı görülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda çalışmanın normal dağılım gösterdiği ifade edilebilir ve parametrik istatistik analizler uygulanmıştır (Tabachnick ve Fidell, 2013).

Tablo 3. Katılımcıların İletişim Beceri Ölçeğinden Aldıkları Puanların Betimsel İstatistiği

Ölçek	Alt Boyutlar	n	Min.	Maks.	X±SS
İletişim Becerileri Ölçeği	İletişim İlkeleri ve Temel Becerileri	358	1,00	5,00	3,93±0,57
	Kendini İfade Etme	358	1,00	5,00	3,97±0,65
	Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim	358	1,00	5,00	4,05±0,75
	İletişim Kurmaya İsteklilik	358	1,00	5,00	4,11±0,58
	Toplam	358	1,00	5,00	4,04±0,78

Tablo incelendiğinde katılımcıların iletişim beceri düzeyi iletişim ilkeleri ve temel becerileri ortalaması 3,93±0,57, kendini ifade etme ortalaması 3,97±0,65, etkin dinleme ve sözel olmayan iletişim ortalaması 4,05±0,75, iletişim kurmaya isteklilik ortalaması 4,11±0,58 ve iletişim toplam ortalaması 4,04±0,78 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların İletişim Beceri Ölçeğinden Aldıkları Puanların Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	X	Ss	t	P
İletişim İlkeleri ve Temel Becerileri	Kadın	192	3,78	0,77	1,954	,004*
	Erkek	166	3,61	0,72		
Kendini İfade Etme	Kadın	192	4,23	0,64	,993	,344
	Erkek	166	4,17	0,67		
Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim	Kadın	192	3,86	0,55	,819	,836
	Erkek	166	3,90	0,56		
İletişim Kurmaya İsteklilik	Kadın	192	4,26	0,49	,572	,615
	Erkek	166	4,19	0,62		
Toplam	Kadın	192	4,22	0,58	2,356	,005*
	Erkek	166	4,09	0,65		

*p<0,05

Tablo incelendiğinde, cinsiyet değişkenine göre iletişim beceri, iletişim ilkeleri ve temel becerileri (t=1,954; p<0,05) ve iletişim toplam skorunda (t=2,356; p<0,05) istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Diğer alt boyutlarda ise anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların İletişim Beceri Ölçeğinden Aldıkları Puanların Spor Yapma Durumuna Göre Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Spor Yapma Durumu	n	X	Ss	t	P
İletişim İlkeleri ve Temel Becerileri	Evet	190	3,69	0,78	-806	,076
	Hayır	168	3,93	0,67		
Kendini İfade Etme	Evet	191	4,48	0,59	-544	,587
	Hayır	115	4,51	0,53		
Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim	Evet	191	4,02	0,66	1,263	,202
	Hayır	115	3,92	0,65		
İletişim Kurmaya İsteklilik	Evet	191	4,21	0,94	-1,016	,310
	Hayır	115	4,32	0,77		
Toplam	Evet	191	4,10	0,54	-1,059	,285
	Hayır	115	4,16	0,51		

Tablo incelendiğinde, spor yapma durumuna göre iletişim beceri, tüm alt boyutlarda ve iletişim toplam skorunda (t=-1,059; p>0,05) istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların İletişim Beceri Ölçeğinden Aldıkları Puanların Sınıf Durumuna Göre Karşılaştırılması

Sınıf	n	X	Ss	f	p
1. Sınıf	66	4,14	,52	1,149	,064
2. Sınıf	69	4,02	,62		
3. Sınıf	82	4,22	,48		
4. Sınıf	75	4,07	,49		

Tablo incelendiğinde, katılımcıların iletişim beceri düzeylerinde sınıf durumuna göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların İletişim Beceri Ölçeğinden Aldıkları Puanların Öğrenim Gördükleri Bölüme Göre Karşılaştırılması

Bölüm	n	X	Ss	f	p
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	110	4,09	,049		
Antrenörlük Eğitimi	86	3,99	,046	2,203	,087
Spor Yöneticiliği	162	3,93	,044		

Tablo incelendiğinde, katılımcıların iletişim beceri düzeylerinde öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada spor bilimleri fakültesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük eğitimi bölümü ve spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin cinsiyet, sınıf seviyesi, öğrenim almış olduğu bölüm ve spor yapma durumu değişkenlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda elde edilen verilerin analiz sonuçlarına göre spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerileri düzeylerinin katılımcıların demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığına dair bulgular alanyazından yararlanılarak değerlendirilmiş ve tartışılmıştır.

Araştırma verilerinin analizi sonucu elde edilen bulgularda Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerileri ölçeğinin her bir alt boyutundan tespit edilen puan ortalamaları değerlendirildiğinde en yüksek puan ortalamasının iletişim kurmaya isteklilik alt boyutu ($4,11 \pm 0,58$) olduğu görülmektedir. İBÖ alt boyutlarından iletişim ilkeleri ve temel becerileri alt boyutunun ise ($3,93 \pm 0,57$) en düşük puan ortalamasına sahip olduğu görülmektedir. İBÖ toplam puan ortalaması ise $4,04 \pm 0,78$ olarak tespit edilmiştir. Elde edilen iletişim becerisi değerlendirme ölçeği alt boyutları ortalama puanı ve ölçek toplam puan ortalaması sonuçları değerlendirildiğinde Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin oldukça yüksek olduğu söylenebilir. Alanyazındaki ilgili çalışmalar ile değerlendirildiğinde konu ile ilgili araştırmacılar tarafından farklı örneklem ve benzer örneklem üzerinde elde edilen veriler ışığında iletişim beceri düzeyleri ile ilgili farklı sonuçlar tespit edilmiştir. Pazar ve diğ. (2017) ve Mutlu ve diğ. (2019) elde etmiş oldukları veriler ışığında öğrencilerin iletişim becerileri düzeylerinin yüksek olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmaların bulguları bizim çalışmamızın bulguları tarafından desteklenmektedir. Ayrıca farklı araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen ve bu çalışmanın toplam puan üzerinden elde edilen sonuçlarını desteklemeyen alanyazında çalışmalarda bulunmaktadır. Tutuk ve diğ., (2002) ve Erdoğan ve diğ. (2022) öğrencilerin İBÖ almış oldukları puan ortalaması sonucu orta düzeyde olduğu bulunmuştur. Başka bir çalışmada ise iletişim becerileri düşük düzeyde bulunmuştur (Kumcağız vd., 2011). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin bu çalışma sonuçlarına göre iletişim becerileri düzeylerinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. İlgili fakülte öğrencilerinin sporun bir obje olduğu düşünüldüğünde sosyal bir olgu olan sporun insanları birleştiren, kaynaştıran ve sosyalleştiren etkili bir araç olmasından dolayı olabileceği düşünülebilir.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre iletişim becerileri değerlendirme ölçeği alt boyutlarından olan iletişim ilkeleri ve temel becerileri alt boyutunun ve İBÖ toplam puanının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre iletişim beceri puanı daha yüksektir. Alanyazın incelendiğinde benzer örneklem veya farklı örneklem grupları üzerinde gerçekleştirilen çalışmalarda kız katılımcıların iletişim beceri düzeyleri daha yüksek olarak tespit edilmiştir (Çetinkaya 2011, Nacar ve Tümkaya, 2011; Arslan, 2019; Serttaş ve Tanyıldızı, 2019; Mutlu vd., 2019). Kız öğrencilerin gelişim özelliklerinin erkek öğrencilere göre farklı olması, kız öğrencilerin konuşma yetkinliğinin daha iyi olması bunun yanında mesleki, sosyal ve eğitim çevrelerinde kendilerini erkeklere göre çok daha iyi ifade edebilme ihtiyacı olduğu düşüncesi ve kendilerini ispat etmek istemeleri gibi sebeplerin bu sonucu doğurduğu düşünülebilir.

Spor yapma durumuna göre ise tüm alt boyutlarda ve iletişim toplam skorunda ($t=-1,059$; $p>0,05$) istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bunun aksine Çiçek (2018)'deki çalışmasında spor yapan bireylerin yapmayanlara göre daha yüksek iletişim becerilerine sahip olduğunu tespit etmiştir.

Ancak ilgili çalışmadaki katılımcıların normal bireylerden oluşması ve bu çalışmadaki katılımcıların Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim görüyor olmaları bu farklılığı anlaşılabilir kılmaktadır.

Katılımcıların okudukları bölüm ve sınıf düzeylerine göre iletişim beceri düzeylerinde anlamlı farklılık bulunamamıştır (Tablo 6, Tablo 7). Buradan hareketle bölüm ve sınıf değişkeninin iletişim beceri düzeyini etkilemediği söylenebilir. Örneklemin Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinden oluşması ve ilgili fakültedeki öğrenci profilinin tüm bölüm ve sınıf düzeyinde benzer olması bu durumu açıklayabilir.

Sonuç olarak spora ilişkin mesleklerde mesleki kalitenin artması etkili iletişim becerileri ile doğru orantılıdır. Bu sebeple iletişim becerileri öğretilebilir ve geliştirilebilir bir durum olması nedeniyle spor sektöründe hizmet verecek Spor Bilimleri Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalara önem verilmelidir. Bu çalışma bulgularına göre ise öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Yalnız iletişim beceri düzeylerinin buldukları seviyeden daha yukarılara çekmeleri öğrencilerin her geçen gün gelişen ve değişen dünyaya daha iyi adapte olabilmeleri ve spor bilimleri alanında hizmet sunacakları kişiler açısından önemli görülebilir.

Öneriler

- Bu çalışmanın sınırlılıklarından biri spor bilimleri fakültesi bölümleri özelinde gerçekleştirilmesidir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda farklı fakültelerin öğrencileri de çalışmaya dâhil edilerek karşılaştırma yapılabilir.
- Farklı spor bilimleri fakülteleri öğrencileri gelecek çalışmalara dâhil edilerek farklı çalışmalara gerçekleştirilebilir.
- İletişim becerileri ölçeğinin kullanıldığı bu çalışma doğrultusunda gelecek çalışmalarda farklı değişkenler kullanılarak çalışmalar gerçekleştirilebilir.
- Bu çalışma verileri doğrultusunda iletişim beceri düzeyleri belirlenen spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerini daha ileri taşıyabilmeleri için ilgili fakülte yönetimleri seminer, konferans, panel vb. etkinlikler düzenleyebilirler.

KAYNAKLAR

- Arslan, A. (2019). Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri ve öz-yeterlik algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(1), 146-173.
- Aşçı, Ö., Hazar, G. ve Yılmaz, M. (2015). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri ve ilişkili değişkenler. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6, 160-5.
- Bingöl, G. ve Demir, A. (2011). Amasya sağlık yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri. *Göztepe Tıp Dergisi*, 26, 152-9.
- Boz, C., Biçer, T., Serter, K., Kara, K. E. ve Şentuna, M. (2021). Spor yöneticilerinin iletişim beceri düzeylerinin işgörenlerin motivasyonu üzerine etkisi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(1), 492-502.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2018). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (25. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Cüceloğlu, D. (2011). *Yeniden İnsan İnsana*. (43. Basım). İstanbul: Remzi.
- Çetinkaya, Z. (2011). Türkçe öğretmen adaylarının iletişim becerilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 567-576.
- Çiçek, G. (2018). Spor Yapan ve Yapmayan Yetişkin Bireylerin İletişim Becerileri Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Turkish Studies*, V: 13/19, 835-842.
- Erdoğan, A., Taşkın, A., ve İşlek, İ. (2022). Antrenörlük Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerinin İncelenmesi. *INSAC New Trends in Sport Sciences*, 1(1), 184-194.
- Erözkan, A. (2005). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerini etkileyen faktörler. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 22(22), 135-149.
- Gürgen, H. (1997). *Örgütlerde İletişim Kalitesi*. İstanbul: Der Yayınları.

- Haykin S. ve Moher M. (2015). *İletişim Sistemleri*. (M., Demir, Çev. Ed.). Ankara: Palme Yayınları. (Orijinal eserin basım tarihi 2009, 5. Baskı).
- Işık, M. (2018). *İletişim Bilimine Giriş* (2. baskı). Konya: Eğitim.
- Kaya, A. (2020). İletişime Giriş: Temel Kavramlar ve Süreçler. Alim KAYA (Ed.). *İnsan İlişkileri ve İletişim* (s. 1-32). Ankara: Pegem Akademi.
- Koçyiğit, M. (2016). *Etkili İletişim ve Duygusal Zekâ* (Genişletilmiş 4. Baskı). Konya: Eğitim Yayınevi
- Koçyiğit, M., Erdoğan, M., Uyar, M. ve Çınar, M. (2018). Üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklerle sosyalleşme düzeylerinin iletişim becerileri ve duygusal zekâları üzerine etkisi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 6(2), 966-988.
- Korkut-Owen, F. ve Demirbaş-Çelik, N. (2017). Yetişkinlerde kişilik özelliklerine göre iletişim. 18-21 Ekim 2017 tarihlerinde gerçekleştirilen I. Uluslararası Akademik Çalışmalar Kongresi'nde sözlü sunulan bildiri. <https://www.inescongress.com/>.
- Korkut Owen, F. ve Bugay A. (2014). İletişim becerileri ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 51-64.
- Kumcağız, H., Yılmaz, M., Çelik, S. B. & Avcı, İ. A. (2011). Hemşirelerin iletişim becerileri: Samsun ili örneği. *Dicle Tıp Dergisi*, 38(1), 49-56.
- Mutlu, T. O., Akoğlu, H. E., Şentürk, H. E., Ağlönü, A. ve Özbey, Ö. (2019). Antrenör adaylarının iletişim ve liderlik becerilerinin incelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(1), 167-177. DOI: 10.33689/sportmetre.467828
- Nacar, F. S. ve Tümkaya, S. (2011). Sınıf Öğretmenlerinin İletişim ve Kişilerarası Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. *İlköğretim Online*, 10(2), 493-511.
- Pazar, B., Demiralp, M. ve Erer, İ. (2017). The communication skills and the empathic tendency levels of nursing students: a cross-sectional study. *Contemporary nurse*, 53(3), 368-377.
- Serttaş, A. ve Tanyıldızı, N. İ. (2019). Kamu iç denetçilerinin iletişim becerilerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(3), 966-989.
- Seçkin Ağırbaş, İ., Erel, S. ve Belli, E. (2020). Antrenörlerin Öz Yeterlilikleri ile İletişim Becerileri İlişkisi, *Anatolia Sport Research*, 1(1): 25-36.
- Şahan, S. ve Şirin, E.F. (2022). Spor genel müdürlüğü ve bağımsız spor federasyonlarında çalışan personelin algıladığı yönetim tarzlarının informal iletişim kanallarına etkisi. *Türk Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 21-37.
- Tabachnick, B.G. ve Fidell, L.S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6th ed.). Boston: Pearson.
- Tepeköylü Öztürk, Ö. ve Soytürk, M. (2019). Sporcu Algılarına Göre Antrenör İletişim Becerileri, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(1), 576-583.
- Tepeköylü, Ö., Soytürk, M. ve Çamlıyer, H. (2009). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (Besyo) Öğrencilerinin İletişim Becerisi Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, VII (3), 115-124.
- Tevrüz, S. (1997). *Endüstri ve Örgüt Psikolojisi*, Türk Psikologlar Derneği-Kalder Kalite Derneği Ortak Yayını, 2. Baskı.
- Thamhain, H. J. (1992). Developing the skills you need. *Research-Technology Management*, 35(2), 42-47.
- Tutuk, A., Al, D. ve Doğan, S. (2002). Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerisi ve empati düzeylerinin belirlenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 6(2), 36-41.
- Vanderstoep, S. W. & Johnston, D. D. (2009). *Methods For Everyday Life Blending Qualitative And Quantitative Approaches*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Yıldırım, B., Şirin, E. F., Erdoğan, M., Erdoğan, A. ve Öztas, M. (2021). Sporda İletişim. Mehmet Dalkılıç, Ömer Özer (Ed.). *Sport Sciences* (s. 91-102). İzmir: Duvar Kitabevi.

Finans Kaynakları

Bu çalışmanın hazırlanması ve yazımı sırasında kurum ve/veya kuruluşlardan herhangi bir maddi destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu makalenin yayınlanmasıyla ilgili yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkıları

Fikir: A. Erdoğan, B. Yıldırım **Tasarım:** A. Erdoğan, B. Yıldırım **Veri Toplama:** B. Yıldırım **Veri Analizi:** A. Erdoğan, B. Yıldırım **Kaynak Taraması:** A. Erdoğan **Makale Yazımı:** A. Erdoğan, B. Yıldırım **Eleştirel İnceleme:** B. Yıldırım

Etik Kurul İzni ile ilgili Bilgiler

Kurul Adı: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu

Tarih: 06.12.2022

Sayı No: 09-2022/285